

Dato: 26. august 2014

Til:

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København

nst@nst.dk

(leveret både som elektronisk brev og papirbrev)

Danmarks
Naturfredningsforening

Masnedøgade 20
2100 København Ø
Telefon: 39 17 40 00
Mail: dn@dn.dk

Bemærkninger fra Danmarks Naturfredningsforening til den 8 ugers supplerende høring af 1. generation vandplaner

Naturstyrelsen har sendt ændringer i 1. generation vandplaner i 8 ugers supplerende offentlig høring, der afsluttes den 26. august. Høringen omfatter alene ændringer i de dele af indsatsprogrammet og retningslinjerne, der medfører forpligtelser for myndigheder.

Danmarks Naturfredningsforening har opfordret sine lokale afdelinger til at indsende evt. høringssvar til konkrete ændringer for søer og vandløb i vandplanerne.

Danmarks Naturfredningsforening har indsendt specifik bemærkning til ændringen af retningslinie 11 b. vha relevante blanket.

Nedenfor skal Danmarks Naturfredningsforening tilkendegive sine generelle bemærkninger til indsatsændringerne.

Set med Danmarks Naturfredningsforenings øjne har denne sidste runde "justeringer" været beskæmmende, fordi der på alle områder er tale om beskæring og forringelser i indsatser og ambitionsniveau for vandplanerne.

Regeringen og aftaleparterne Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Konservative forbød med Vækstplan for Fødevarer virkemidlet "ændret vandløbsvedligeholdelse i form af reduceret grødeskæring" i det katalog af virkemidler, som vandråd og kommuner kan anvende for 2. generation af vandplaner til forbedring af vandløbenes fysiske forhold. Kataloget var opstillet af videntcenteret DCE/ÅU og reduceret grødeskæring indgik som det bedst afprøvede, vel-dokumenterede og kosteffektive af alle de virkemidler, der blev arbejdet med i Vandløbsforums arbejdsgruppe 3 vedr. virkemidler til forbedring af vandløbenes fysiske forhold.

Da reduceret grødeskæring nu blev forbudt i 2. generations vandplaner måtte det åbenbart heller ikke anvendes i 1. generations vandplaner, hvorfra det nu med tilbagevirkende kraft er fjernet.

Vækstplan for Fødevarer halverede randzonerne til 25.000 ha og fjernede samtidigt de besluttede og målrettede 140.000 ha efterafgrøder fra 1. generation vandplaner.

Vandløbsforums gr. 1 havde til opgave at foreslå kriterier for de vandløb, der skal indgå i 2. generation vandplaner. Fokus skulle være på vandløbenes naturværdi og de valgte kriterier blev fornuftigt nok typologi (størrelse), fald, slyngning og DVFI (smådyrs-index). Ved at skruer på størrelsesværdierne for fald og slyngningsgrad kan man få større eller mindre dele af de 28.000 km vandløb, som der findes digitaliserede data for, ud som vandløb med det ønskede naturpotentiale.

Igen valgte regeringen forringelsens vej – nemlig en kombination af fald og slyngningsgrad, der betyder at 19.000 km vandløb vil blive omfattet i 2. generation vandplaner mod 1. generations 22.000 km. Mod de grønne organisationers forslag om 26.000 km vandløb og KTCs om 22.000 km. Og for de nu udtagne 3000 km vandløb fjernede man så også samtlige de indsatser, der var foreslået i 1. generations planer.

En tilsvarende klarhed i form af "scenarievalg" ses ikke i beslutningen om at fjerne søer under 5 ha fra vandplanerne. Hvorpå denne nye sø-"afgrænsning" beror, er ikke beskrevet i det foreliggende materiale. Konsekvensen er imidlertid, at ud af de 1000 søer (767 målsatte + alle andre beliggende i Natura2000 områder), som vandplanerne først omfattede, forsvinder nu 226 eller ca en fjerdedel, og hermed deres potentielle indsatser, ud af vandplanerne.

Det værste ved fjernelsen af de 3000 km vandløb og de 226 søer er, at det er vandløb og søer, som havde specifikke målsætninger og/eller for hvilke der var i hvert fald en del data vedrørende deres tilstand. Man kan til nøds forstå et ønske om, at der udtages eller udskydes vandløb og søer, hvorom man her og nu ved for lidt til at kunne fastsætte mål eller indsats.

Med dette fravalg af vandområder med målsætning og kendt status markeres det hidtidige lavpunkt i statens ambitionsniveau for vandmiljøet i flere årtier. Eneste begrundelse givet er således "en ny afgrænsning".

En opsamling af ændringer i indsatserne fra Naturstyrelsen fra august 2014 ser således ud:

- Ændret vandløbsvedligeholdelse - ca 3800 km bortfalder
- Vandløbsrestaurering - ca 280 km bortfalder
- Genåbning af rørlagte strækninger - ca 30 km bortfalder
- Fjernelse af spærringer - ca 95 stk bortfalder
- Sørestaurering - 2 søer bortfalder
- Renseanlæg - 10 bortfalder og 1 udskydes til VP2
- Regnbetingede udløb - ca 115 bortfalder og ca 50 udskydes til VP2
- Ukloakerede ejendomme - ca 4000 bortfalder og ca 435 udskydes til VP2
- Dambrug - ca. 25 bortfalder
- Yderligere efterafgrøder - ca 140.000 ha bortfalder
- P-ådale - 3 stk bortfalder
- Vandindvinding - 1 stk bortfalder
- MFS (miljøfarlige stoffer) - Udtag af ca 985 km fra indsatskategori 2 og ca 115 km fra indsatskategori 3

Endvidere udskydes fristen for spildevandsindsatsen i VP1 med 2 år fra tidspunktet for vedtagelsen af VP1.

(Hvorvidt kun der kun var indsatser mod 2 af de udtagne 226 søer eller om de 226 søer her helt er glemt i opstillingen fremgår ikke, men det sidste er antageligt tilfældet)

Endelig udgår indsatser i blødbundsvandløb indtil et tilpasset DVFI er udviklet til at vurdere tilstanden – det berører 250 km vandløb.

Som det fremgår af opstillingen er der entydigt tale om ændringer, der begrænser og forringer indsatsen. Enkelte udskydelser er forståelige i betragtning af at vandplanerne først kan vedtages med 5 års forsinkelse og derfor efterlader blot 1 år til at den nødvendige kommunale indsats, men de mange "bortfalder" er alene resultat af et dalende ambitionsniveau.

DN skal minde om at vandrammedirektivet omfatter alt vand og fordrer god økologisk og kemisk tilstand i naturlige overfladevandforekomster og godt økologisk potentiale i kunstige og stærkt modificerede forekomster i 2015.

De vandløb og søer, der nu er bortdømt af 1. generation vandplanerne pga ændret afgrænsning har stadig lige stort behov for indsatser for at leve op til vandrammedirektivet. Det er de ikke ene om:

56.000 km vandløb er nu **ikke** omfattet af de foreliggende vandplaner, hverken som naturlige eller kunstige/stærkt modificerede.

Langt over 100.000 søer over 100m² er nu **ikke** omfattet af vandplanerne – hverken med mål eller indsatser.

Indsatser for opnåelse af godt økologisk potentiale i kunstigt og stærkt modificeret overfladevand er **ikke** omfattet af vandplanerne

Og så har vi end **ikke** omtalt grundvandet eller de våde naturtyper, hvor indsatserne er nærmest ikke eksisterende.

Flere vandforekomster er i år **ikke** omfattet af mål eller indsatser end sidste år.

Det vil unægtelig stille store krav til de 2. generations vandplaner, der skal sendes i høring senest 22. december 2014, hvis miljøministeren skal leve op til løftet om, at den tilbagerulning Vækstplan for Fødevarer har afstedkommet for vandplanindsatsen, vil blive kompenseret.

” For regeringen har ikke sænket sit høje ambitionsniveau på natur- og miljøområdet.” (Svar på spørgsmål nr. Ø stillet af Folketingets Miljøudvalg)

Med venlig hilsen

Henning Mørk Jørgensen, havbiolog
3119 3235, hmj@dn.dk